

Χρυσάνθη Τσίτσιου-Χελιδόνη

Σπουδές

1984

Εισαγωγή στο Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. (σειρά επιτυχίας: 9^η)

1989

Πτυχίο Κλασικής Φιλολογίας (Βαθμός: 9.03 (Άριστα))

1993-1999

Διδακτορικό, Σχολή Ανατολικών και Αρχαιογνωστικών Επιστημών, Τμήμα Κλασικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Χαϊδελβέργης

Τίτλος της διδακτορικής διατριβής:

In nova corpora mutatae formae: Struktur und Funktion der Erzählung im achten Buch der 'Metamorphosen' Ovids

(Βαθμός: Summa cum laude)

Υποτροφίες

1984-1988

Υποτροφία για προπτυχιακές σπουδές (I.K.Y., Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών)

1.8.1989-29.9.1989

Υποτροφία για εκμάθηση γερμανικών στο Ινστιτούτο του Goethe στην Κωνσταντία (Konstanz, Γερμανία) (DAAD, Deutscher Akademischer Austauschdienst)

1992-1993

Υποτροφία Erasmus, Πανεπιστήμιο Χαϊδελβέργης

1993-1999

Υποτροφία για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής (DAAD, Deutscher Akademischer Austauschdienst, Πανεπιστήμιο Χαϊδελβέργης)

Από τον Ιούλιο 2016 και εξής (για διάφορες χρονικές περιόδους)

Υπότροφος του προγράμματος του ιδρύματος DAAD 'Philologie in Antike und Byzanz' (Exzellenz durch Partnerschaft in Forschung und Lehre, Universität zu Köln, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)

Νοέμβριος 2017

Υπότροφος του προγράμματος SFB 1136 – Bildung und Religion του Πανεπιστημίου του Göttingen

Επαγγελματική πείρα, ακαδημαϊκή εξέλιξη

2000-2003

Καθηγήτρια Μέσης Εκπαίδευσης, διδάσκουσα σε θέση λέκτορα Λατινικής Φιλολογίας βάσει του ΠΔ 407/80, Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

2003-2009

Λέκτορας Λατινικής Φιλολογίας, Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

2009-2014

Επίκουρη καθηγήτρια Λατινικής Φιλολογίας επί θητεία, Τμήμα Φιλολογίας, Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

2014-

Μόνιμη επίκουρη καθηγήτρια Λατινικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Επισκέψεις για διδασκαλία σε Πανεπιστήμια του Εξωτερικού στο πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων

2006

Επίσκεψη στο Πανεπιστήμιο του Saarland, Saarbrücken, Γερμανία (ευρωπαϊκό πρόγραμμα Socrates)

2013

Επίσκεψη στο Πανεπιστήμιο του Göttingen (ευρωπαϊκό πρόγραμμα Erasmus)

2015

Επίσκεψη στο Πανεπιστήμιο του Innsbruck (ευρωπαϊκό πρόγραμμα Erasmus)

Δημοσιεύσεις

Βιβλίο:

Chrysanthe Tsitsiou-Chelidoni, *Ovid, 'Metamorphosen' Buch VIII. Narrative Technik und literarischer Kontext*, Φρανκφούρτη κ.α. 2003 (Studien zur Klassischen Philologie 138) <https://www.peterlang.com/document/1097022>

Βιβλιοκρισίες:

G. Rosati, στο *Bryn Mawr Classical Review* 2005.07.08

(<http://bmcr.brynmawr.edu/2005/2005-07-08.html>),

N. Holzberg, στο *Classical Review* 55.2, 2005, 696-697

J. Hindermann, στο *Museum Helveticum* 62.4, 2005, 240-241

F. Schaffenrath, στο *Anzeiger für die Altertumswissenschaft* 58.3/4, 2005, 176-177

U. Schmitzer, στο *Gymnasium* 114, 2007, 163-164

S. Viarre, στο *Latomus* 66, 2007, 254

Βλ. εξάλλου *Lustrum* 63, 2021, passim.

Συλλογικός τόμος (συνεπιμέλεια):

Ανδ. Ν. Μιχαλόπουλος, Χρ. Τσίτσιου-Χελιδόνη (επιμ.), *Πολυπολιτισμικότητα στη Ρώμη: Κοινωνική και πνευματική ζωή*. Πρακτικά Η' Πανελλήνιου Συμποσίου Λατινικών Σπουδών, Κομοτηνή 2-5 Μαΐου 2007, Αθήνα 2013.

http://users.uoa.gr/~amichalop/index_htm_files/TOMOS%20PRAKTIKON.pdf

Εισαγωγικά εγχειρίδια/Οδηγοί:

Χρ. Τσίτσιου-Χελιδόνη, *Ρητορεία και ρητορική στην ελληνική και τη ρωμαϊκή αρχαιότητα*, στο Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός, Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Ψηφίδες για την ελληνική γλώσσα 2012, http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/encyclopedia/rhetoric/index.html

Β. Φυντίκογλου, Χρ. Τσίτσιου-Χελιδόνη, *Lingua Latina. Θέματα Λατινικής Γλώσσας και Ρωμαϊκού Πολιτισμού. Ανθολόγιο Κειμένων για την Ύστερη Respublica*, Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών 2015, <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/2409>.

Άρθρα:

“Erzählerische Querverbindungen in Ovids ‘Metamorphosen’”, στο W. Schubert (επιμ.), *Ovid. Werk und Wirkung*. Festgabe für Michael von Albrecht zum 65. Geburtstag. Teil I., Φρανκφούρτη κ.α. 1999, 269-303 (Studien zur Klassischen Philologie 100).

«Λιγὸς ἀγορητῆς, ἐχέφρων ἥρωσ. Ἡ πρόσληψη του ομηρικού Νέστορα στις *Μεταμορφώσεις* του Οβιδίου», στο Μ. Παΐζη-Αποστολοπούλου (επιμ.), *Έρανος*. Από τα Πρακτικά του Θ΄ Συνεδρίου για την Οδύσσεια (2-7 Σεπτεμβρίου 2000), Ιθάκη 2001, 455-480.

“*Nomen omen: Scylla’s Eloquent Name and Ovid’s Reply (Met. 8, 6-151)*”, *Materiali e Discussioni per l’analisi dei testi classici* 50, 2003, 195-203.

«Seneca, *Epist.* 58, 7: Τα όρια της μετάφρασης», στο *Μεταφραστική θεωρία και πράξη στη Λατινική Γραμματεία*. Πρακτικά Ζ΄ Πανελλήνιου Συμποσίου Λατινικών Σπουδών, Θεσσαλονίκη, 16-19 Οκτωβρίου 2002, Θεσσαλονίκη 2003, 188-197 (ΕΕΦΣΠΘ, τεύχ. Τμήματος Φιλολογίας 10, 2002-3, 188-197).

«Περί χρόνου. Σύγχρονα μαθήματα Ηθικής από το Λεύκιο Ανναίο Σενέκα», στο *Ροδόπη*, Επετηρίδα Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας, τ. 1^{ος} (*Φιλοσοφία – Λογοτεχνία και τα Σύγχρονα προβλήματα*), Κομοτηνή 2005, 161-173.

“*On. met.* 14, 671: Pomona in der Gesellschaft der heftigst umworbenen Frauen”, *Bollettino di Studi Latini* 36.2, 2006, 399-418.

“Kleinasien zwischen Ost und West. Titus Livius’ Bericht über den Kampf zwischen Antiochos dem Grossen und den Römern (192-188 v.Chr.)”, στο G. Urso (επιμ.), *Tra Oriente e Occidente. Indigeni, Greci e Romani in Asia Minore*, Atti del convegno internazionale Cividale del Friuli, 28-30 settembre 2006, Πίζα 2007, 23-44 (I convegni della Fondazione Niccolò Canussio 6).

«Λόγος γυναικών για το γήρας. Τέσσερα παραδείγματα από την ελληνική και τη ρωμαϊκή αρχαιότητα (Σαπφώ, Λυδία, Σίβυλλα, Πέριλλα)», στο Β. Κοντογιάννη (επιμ.), *Λόγος γυναικών*. Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, Κομοτηνή, 26-28 Μαΐου 2006, Αθήνα 2008, 355-367.

“*Equando communem hanc esse patriam licebit?* (Liv. III 67, 10): Livius’s Geschichte als einheitsstiftender Faktor”, στο G. Urso (επιμ.), ‘*Patria diversis gentibus una?* Unità politica e indentità etniche nell’Italia antica, Atti del convegno internazionale Cividale del Friuli, 20-22 settembre 2007, Πίζα 2008, 197-218 (I convegni della Fondazione Niccolò Canussio 7).

“History beyond Literature: Interpreting the ‘internally focalized’ narrative in Livy’s *Ab urbe condita*”, στο J. Grethlein, A. Rengakos (επιμ.), *Narratology and Interpretation. The Content of Narrative Form in Ancient Literature*, Βερολίνο / Νέα Υόρκη 2009, 527-554 (Trends in Classics, Suppl. 4).

“Macht, Rhetorik, Autorität: Zur Funktion der Reden Caesars und seiner Gegner in *De Bello Gallico*”, στο D. Pausch (επιμ.), *Stimmen der Geschichte. Funktionen von Reden in der antiken Historiographie*, Βερολίνο / Νέα Υόρκη 2010, 125-155 (Beiträge zur Altertumskunde 284).

«Ορατίου *Επιστολή* 1.20: στα ίχνη μίας πρώιμης ‘ποιητικής της πρόσληψης’», στο Δ.Ζ.Νικήτας (επιμ.), *Laus et Gratia. In memoriam Κωνσταντίνου Γρόλλιου*, Θεσσαλονίκη 2012, 215-255.

«Ηγεμόνες και Αλλότριοι. Από τον Τίτο Λίβιο στη Martha Nussbaum», στο Α. Ν. Μιχαλόπουλος, Χ. Τσίτσιου-Χελιδόνη (επιμ.), *Πολυπολιτισμικότητα στη Ρώμη. Κοινωνική και πνευματική ζωή*. Πρακτικά Η’ Πανελληνίου Συμποσίου Λατινικών Σπουδών, Κομοτηνή 2-5 Μαΐου 2007, Αθήνα 2013, 95-106.

“Horace on the Role of the Poetry’s Audience in the Literary Process”, *Trends in Classics* 5.2, 2013, 341-375.

«Οβιδίου *Μεταμορφώσεις* 8.329-444: από το ηχηρό γέλιο στο στοχαστικό χαμόγελο», στο Μ. Βουτσίνου-Κικίλια, Α. Ν. Μιχαλόπουλος, Σ. Παπαϊωάννου (επιμ.), *Πρακτικά του Θ’ Πανελληνίου Συμποσίου Λατινικών Σπουδών, ‘Rideamus igitur’: το χιούμορ στη Λατινική Γραμματεία*, Αθήνα, 19-22 Μαΐου 2011, Αθήνα 2014, 150-157.
<https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2320633/file.pdf>

“Horace’s ‘Personal Problems’: On Continuities and Discontinuities in Poetry and in Classical Scholarship”, στο St. Harrison, St. Frangoulidis, Th. Papanghelis (επιμ.), *Intratextuality and Latin Literature*, Βερολίνο/Βοστώνη 2018, 173-197 (Trends in Classics, Suppl. 69).
<https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/9783110611021/html>

“Horaz über das römische Drama”, *Wiener Studien* 132, 2019, 171-194.
<https://verlag.oeaw.ac.at/produkt/wiener-studien-zeitschrift-fuer-klassische-philologie-patristik-und-lateinische-tradition-band-132-2019/wst-132-2019>

«Mercurius sub specie Horati: Μορφές και μεταμορφώσεις ενός πολύτροπου θεού», στο Δ. Ράιος, Ελ. Χουλιαρά (επιμ.), *10^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Λατινικών Σπουδών, Θρησκεία και Μυθολογία στον ρωμαϊκό κόσμο*, Ιωάννινα 2-4 Σεπτεμβρίου 2020, Πρακτικά, Ιωάννινα 2021, 599-620.
<https://philology.uoi.gr/wp-content/uploads/2022/04/photo-praktika-latinikwn.jpg.webp>

«Ορατίου *Ars* 323-332: *Cura peculi contra curam poesis*. Παρατηρήσεις σε ένα ποιητικό σχόλιο για τον πραγματισμό και την ποίηση των Ρωμαίων», στο Α. Μαρκαντωνάτος, Β. Λιοτσάκης (επιμ.), *Άγαθός τε και σοφός, Τιμητικός Τόμος εις μνήμην του Φάνη Ι. Κακριδή*, Ιωάννινα 2022, 349-377.

Υπό δημοσίευση:

“*Mercurius Horati: the Poet, the Princeps and a God between them*”, στο Or. Portuese (ed.), *Sagaci corde. Studi per Rosa Maria D’Angelo e Antonino Maria Milazzo*

«Η λυρική ποίηση στη Ρώμη», στο Ε. Ε. Νούσια & Μ. Νούσια-Fantuzzi, *Θέματα Αρχαίας Λυρικής Ποίησης και Πολιτισμού*, εκδ. Δαρδανός.

Βιβλιοκρισίες:

Michael von Albrecht, *Das Buch der Verwandlungen. Ovid-Interpretationen*, Düsseldorf – Zürich, Patmos Verlag GmbH & Co. KG – Artemis & Winkler Verlag, 2000, pp. 422, στο *Ελληνικά* 55.2, 2005, 321-327.

Stephanie McCarter, *Horace between Freedom and Slavery: The First Book of ‘Epistles’*. Wisconsin Studies in Classics. Madison; London: University of Wisconsin Press, 2015, στο *Bryn Mawr Classical Review* 2017.01.52, <http://bmcr.brynmawr.edu/2017/2017-01-52.html>

Άλλες δημοσιεύσεις:

«Παρατηρήσεις για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στη σύγχρονη ελληνική δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η προοπτική μίας νέας Ρητορικής», στο Ι. Ν. Περυσινάκης, Α. Τσαγγαλίδης (επιμ.), *Γλώσσα και Λογοτεχνία στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*, Ιωάννινα, 16-17 Μαΐου 2003, Ιωάννινα 2004, 101-114.

Antonios Rengakos, Chrysanthé Tsitsiou-Chelidoni, “Narratology and the Classics”, στο Oxford Bibliographies Online (OBO), Oxford University Press 2012 (<http://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780195389661/obo-...>).

Σημείωση: Στο προκείμενο εργοβιογραφικό δεν συμπεριλαμβάνονται ομιλίες ούτε ανακοινώσεις σε συνέδρια.